

MÅ MARKA VERNES MOT VERN?

Bente Lier, generalsekretær, Skiforeningen
Magne Brekke, generalsekretær, Oslo Idrettskrets
Bjørnar Valstad, generalsekretær, Norges Orienteringsforbund
Stein Opsal, generalsekretær, Norges Skiforbund
Lasse Heimdal, generalsekretær Norsk Friluftsliv

I Oslomarka planlegger Fylkesmannen i Oslo og Akershus mange nye naturreservat. Hensikten er å verne skog og viktige naturverdier. Men planene vil også vesentlig begrense friluftsliv i områdene, uten at dette er godt nok faglig begrunnet. Dagens markalov ble innført for å fremme mer friluftsliv. De nye planene innebærer et betydelig skifte i spillereglene for hvordan publikum og frivillige organisasjoner kan bruke disse områdene, og kan føre til en svekking av friluftslivet.

Vern av skog og sårbare naturtyper er viktig. Men det foreslåtte vern av skogen verner ikke bare skogen, den stenger også skogen for frilufts- og idrettsutøvere slik de har brukt skogen hittil. Slik bestemmelsene for bruk av verneområdene er utformet, vil det bli svært vanskelig, og tidvis umulig, å benytte områdene til tradisjonelle marka-aktiviteter vi i dag tar som gitt. Det blir forbud mot å slå opp telt, forbud mot o-løp, skirenn, terrengløp, turorienteringsposter og kjentmannsposter. Det blir også forbudt å plukke blomster og sopp, med unntak for å plukke matsopp.

I tillegg til at mye av gleden ved bruk av Marka blir borte i de vernede områdene gir bestemmelsene for verneområdene kostbare konsekvenser. Vedlikehold og preparering av skiløyper vil lide og mange orienteringskart blir verdiløse over natten. Klasseturer, små og store konkurranser sommer og vinter vil kreve mye av den som skal arrangere. Resultatet blir et søknadsbyråkrati om dispensasjoner, eller man resignerer og bruken av områdene reduseres.

Fylkesmannen ufarliggjør det pågående arbeidet med å si at det bare gjelder noen mindre områder. Dagens verneforslag gjelder riktig nok bare 8 områder som er mindre enn 1 % av arealet som omfattes av markaloven. Men når et verneområde f.eks. legger beslag på 3150 mål av Lillomarka som er mye benyttet til friluftsliv og idrett, er det feilinformasjon å kalle det et mindre område.

Det kan søkes om dispensasjoner, men når det tar 3 mnd å få svar på dispensasjonssøknad om å sette opp en kjentmannspost og Fylkesmannens svar er på 6 sider med betingelser så blir det hele uhåndterlig for alle som skaper aktivitet i marka.

Fylkesmannen har registrert 174 forslag til verneområder hvorav 28 er utredet for vern hittil. Enkeltvis kan områdene synes akseptable for publikum, men når man ser 174 områder i sammenheng i tillegg til tidligere vernede områder, kan Marka bli et lappeteppes av forvaltningsregimer som blir vanskelig å forholde seg til for idrettslag, skoleklasser og organisasjoner.

I det regjeringsoppnevnte Markarådet og i forarbeidet til de foreslåtte verneområdene var man tydelige på at det var vern mot intensivt bestandsskogbruk som var hensikten, samt at man ønsket å verne etter naturmangfoldloven fordi denne loven gir grunneiere muligheter for erstatninger. Men forskriftene som nå er til høring er dessverre meget forskjellig fra det vi ble forespeilet; man verner strengere store områder av hensyn til alle andre arter enn

mennesker. Det vil få konsekvenser for dagens brukere. Dette mener vi er i strid med den politiske enigheten da Markaloven ble vedtatt.

Marka er den viktigste arenaen for våre aktiviteter. Det er derfor sentralt for oss å sikre at Marka fortsatt skal være et sted for utfoldelse av friluftsliv, idrett og naturopplevelse slik Markaloven har til hensikt. Befolkningen har benyttet de foreslåtte verneområder i Marka i generasjoner, og selv etter generasjoners bruk ansees de nå av Fylkesmannen å ha så stor opplevelsesverdi og være så uberørte at de er verneverdige. Spørsmålet som tvinger seg fram er hvorfor man da innfører et strengt verneregime som utelukker den tradisjonelle aktiviteten i disse områdene når denne aktiviteten har vært bærekraftig i generasjoner?

Vi ber Fylkesmannen reversere prosessen til det som var intensjonen: Beskyttelse av verneverdig skog mot industriell skogsdrift, men ikke mot friluftsliv. Idrett og friluftsliv i skogen fremmer naturvernet.